

II Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція СУЧАСНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

УДК 336.71:330.131.7

Кремень О.І., к.е.н., доцент

Київський національний університет

технологій та дизайну

Оголь Д.О., к.е.н.

Національний банк України

ОЦІНЮВАННЯ СИСТЕМНОГО РИЗИКУ ЕКОНОМІКИ

Системний ризик може мати різні джерела: одночасний дефолт декількох фінансових установ і виникнення в результаті загального шоку, інформаційні та репутаційні ефекти (наприклад, поширення негативної інформації про одну фінансову установу може призводити до ускладнень діяльності інших), внутрішніх дисбалансів тощо. Настання фінансових криз та вивчення їх природи дозволило довести можливість виникнення системного ризику економіки всередині фінансової системи.

На комплексність феномену системного ризику вказує безліч взаємозв'язків, що визначають напрям поширення системного ризику. Останній може поширюватися як в рамках горизонтальних взаємозв'язків, що формуються на різних рівнях фінансової системи (наприклад, між окремими фінансовими установами), так і в рамках вертикальних взаємозв'язків, сформованих, зокрема, між фінансовими установами та ринками, фінансовою системою та економікою. Прояв системного ризику також може бути пов'язане зі специфічними і системними, внутрішніми і зовнішніми подіями. На часовому відрізку дані події можуть відбуватися послідовно або одночасно.

Традиційно основними джерелами системного ризику у фінансовому секторі вважають: колективну поведінку фінансових установ; схильність фінансових установ до прийняття на себе надмірно високих зовнішніх ризиків

II Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція СУЧАСНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

(кредитних, ринкових, ліквідності) під час фази росту економічного циклу; наявність прямих чи опосередкованих зв'язків між фінансовими установами, що ускладнюється тим, що фінансові установи не спроможні врахувати та визначити обсяги і силу впливу своїх дій на інші елементи фінансового сектору.

У систематизації методів оцінки різних аспектів системного ризику економіки було досягнуто певного прогресу, чому посприяла криза 2008 року, оскільки оцінка системного ризику вийшла на перший план. В роботі «A Survey of Systemic Risk Analytics» [1], автори Dimitrios Bisias, Mark Flood, Andrew W. Lo, Stavros Valavanis представили більше 30 моделей оцінки різних аспектів системного ризику банківської сфери. . Отже, на сьогоднішній день можна виділити наступні групи методів: стрес-тестування, раннє виявлення, межевий підхід, метрики, в основі яких лежить методика VaR.

Оцінювання системного ризику України проводиться Світовим банком на основі SRISK-індексу [2]. Цей методичний підхід передбачає, що системний ризик фінансового сектору, насамперед, залежить від розміру і очікування збитків фінансових установ з початку настання певної системної події. Отже, найбільший показник системного ризику був 2009 року. З 2012 року знову спостерігається підвищення системного ризику та його не згасання до сьогоднішнього моменту часу у зв'язку з нестабільною економічною ситуацією країни. Ключовими факторами, на думку фахівців Світового банку, при цьому виступили динаміка власного капіталу банків, індекс споживчих цін, ВВП країни та валютний курс.

З метою удосконалення оцінювання системного ризику економіки України набір показників для визначення системного ризику фінансового сектора України може бути розширено за рахунок показників достатності капіталу фінансових установ, врахування специфіки їхніх бізнес-моделей, а також рівня обслуговування кредитної заборгованості. Усе це пов'язано із загальновідомим фактом про недокапіталізованість фінансового сектору, адже

II Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція СУЧАСНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

саме достатня величина капіталу дозволяє фінансових установам нівелювати фінансові ризики у випадку настання кризових явищ і події. Окрім того, не менш ґрунтовним при настанні системного ризику є недосконала бізнес-модель діяльності фінансових установ, і передусім банків, що на практиці втілюється у ризиковій кредитній політиці фінансових установ, яка, перш за все, проявляється у кредитах пов'язаним особам та простроченій заборгованості.

Література

1. Nicolas Blancher, Srobona Mitra, Hanan Morsy, Akira Otani, Tiago Severo, and Laura Valderrama. Systemic Risk Monitoring (SysMo) Toolkit— A User Guide. IMF Working paper, July 2013
2. Global Systemic Risk by Country [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://vlab.stern.nyu.edu/welcome/risk/>.

УДК 330.1

Кузнєцова Н.Б., к.е.н., доцент

Дивнич А.І., магістрант

Київський національний університет технологій та дизайну

ЕКОНОМІЧНА СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ТА МЕХАНІЗМ ЇЇ ДОСЯГНЕННЯ

Однією з актуальних проблем оцінки економічної стійкості промислових підприємств є низький рівень методологічної якості підтримки та відсутність у економістів підприємства якісного інструментарію вибору різних варіантів управлінських рішень, що мали б ґрунтуватися саме на рівні економічної стійкості [3].

Для того, щоб оцінити стійкість підприємства потрібно обґрунтувати